

ПРОТОКОЛ № 4

засідання робочої групи щодо виконання положень Меморандуму про наміри для забезпечення стабільності на ринку тютюнових виробів та підтримки конкурентного середовища для всіх його учасників, укладеного 12 грудня 2019 року між Кабінетом Міністрів України та суб'єктами господарювання тютюнової промисловості у форматі відеоконференції

10.07.2020

м. Київ

Голова: заступник Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Панаїотіді С. М.

Секретар: Кислицька М. П.

Порядок денний:

1. Стан імплементації положень Директиви Європейського Парламенту і Ради 2014/40/ЄС від 3 квітня 2014 року про наближення законів, підзаконних нормативно-правових актів та адміністративних положень держав-членів щодо виробництва, представлення та продажу тютюнових виробів і супутніх продуктів та про скасування Директиви 2001/37/ЄС (далі - Директива 2014/40/ЄС) в законодавство України.

2. Встановлення кримінальної відповідальності за контрабанду підакцизних товарів.

3. Опрацювання податкового плану на 2021 рік для ринку тютюнових виробів.

4. Стан опрацювання Антимонопольним комітетом України комерційних політик виробників тютюнових виробів щодо умов відбору дистриб'юторів.

1. СЛУХАЛИ:

Хомічак Л. В. – доповіла, що положення українського законодавства в значній мірі відповідають вимогам європейського законодавства в частині регулювання ринку традиційних тютюнових виробів. Однак, залишається нерегульованим виробництво та обіг електронних сигарет та ТВЕНів, а деякі положення українського законодавства не узгоджуються із правом ЄС. Зокрема, на відміну від вимог Директиви 2014/40/ЄС, якою визначено, що електронна сигарета – це виріб, який може містити рідину з нікотином, українським законодавством встановлено, що електронна сигарета – це виріб, який може містити, як рідину з нікотином, так і без нікотину, та такі рідини віднесено до підакцизних товарів.

З метою приведення законодавства до норм Європейського Союзу Мінекономіки опрацьовано та підтримано законопроекти, положення яких направлені на врегулювання виробництва та обігу тютюнових виробів, трав'яних виробів для куріння та електронних сигарет відповідно до положень Директиви 2014/40/ЄС.

Також зазначила, що тютюнова галузь є бюджетоформуючою, оскільки щороку забезпечує значні надходження до Державного бюджету України.

При цьому 4 найбільші тютюнові компанії, що працюють на ринку України зарекомендували себе як сумлінні платники податків, які сплачують всі податки та збори вчасно та у розмірах, встановлених законодавством. За даними ДФС, компанії є найбільшими платниками податків в Україні. Зокрема, у 2018 році до бюджету сплачено:

- ПрАТ «А/Т Тютюнова компанія «В.А.Т. – Прилуки» - 16 млрд. грн;
- ПрАТ «Філіп Морріс Україна» - 14,8 млрд. грн;
- ПАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна» - 9,7 млрд. грн;
- ПрАТ «Імперіал Тобакко Продакшн Україна» – 7,4 млрд. грн.

У 2019 році частка надходжень сплаченого акцизного податку на тютюнові вироби склала 78 % від загального обсягу надходжень акцизного податку від підакцизної продукції АПК (спирт, лікєро-горілчані вироби, виноробна продукція та пиво).

Зауважено, що відповідно до вимог Податкового кодексу України виробники тютюнових виробів сплачують акцизний податок до бюджету протягом п'ятнадцяти робочих днів після отримання марок акцизного податку.

Тому, незважаючи на те, що акцизний податок є непрямим податком на споживання, сплата акцизного податку тютюновими компаніями здійснюється за передоплатою, залучаючи значну частину обігових коштів підприємства.

ВИСТУПИЛИ:

Народні депутати України Неклюдов В. М., Холодов А. І., Качура О. А., Устенко О. О., Герман Д. В., Мазураш Г. Г. – звернулися до представників Мінекономіки стосовно надання інформації щодо обсягів сплати податку на прибуток у розрізі окремо взятих тютюнових компаній та зазначили, що у 2015-2016 роках деякими тютюновими компаніями були задекларовані збитки, що призвело до несплати податку на прибуток, а в наступних роках компаніями була занижена база оподаткування податком на прибуток за рахунок виведення в інші країни частини прибутку у вигляді роялті та/або благодійної допомоги, зокрема у 2019 році було виведено 3,5 млрд. грн до Росії, Швейцарії та США. При цьому, із

виведених роялті на суму 780 млн. грн було сплачено лише 200 тис. гривень податку до бюджету.

Народні депутати зауважили також, що при обговоренні питання сплати податків тютюновими компаніями, останні мають інформувати про сплачені податки, поділяючи їх на прямі та непрямі, оскільки сплата непрямих податків здійснюється споживачами, а не тютюновими компаніями. Тому необхідно отримати пояснення щодо низьких обсягів сплати податку на прибуток, який є прямим податком і сплачується в залежності від результатів фінансової діяльності компаній.

Крім цього, враховуючи результати ведення господарської діяльності, зокрема компаній групи «Бритіш Американ Тобакко Україна» доцільно розглянути питання щодо націоналізації підприємств тютюнової галузі.

Водночас, запропоновано на робочих зустрічах у комітетах Верховної Ради України за участі представників тютюнового ринку опрацювати ряд питань щодо заходів, які дозволять поліпшити інвестиційний клімат на ринку тютюну та збільшити доходи до бюджету.

Панаїотіді С. М. – зазначила, що Мінекономіки є координатором даної зустрічі в рамках робочої групи, створеної з метою реалізації положень Меморандуму про наміри для забезпечення стабільності на ринку тютюнових виробів та підтримки конкурентного середовища для всіх його учасників, укладеного 12 грудня 2019 року між Кабінетом Міністрів України та суб'єктами господарювання тютюнової промисловості (далі – Меморандум).

При цьому співробітництво між сторонами Меморандуму здійснюється в межах та в спосіб, передбачених законодавством України, а члени робочої групи - представники органів державної влади діють в межах компетенції відповідного органу державної влади.

Питання щодо сплати податків відноситься до компетенції ДПС, представник якої є членом даної робочої групи та присутній на цьому засіданні.

Мінекономіки при здійсненні аналізу обсягів сплати податків до бюджету використовує дані, опубліковані на офіційних веб-сайтах Держказначейства, ДПС та ДФС, тому не володіє інформацією щодо обсягів сплати усіх видів податків та зборів у розрізі окремо взятих тютюнових компаній.

Риладч Ю. В. – поінформував, що діяльність тютюнових компаній, зокрема компаній групи «Бритіш Американ Тобакко Україна», у 2015-2016 роках була збитковою внаслідок так званих «цінових воєн» на тютюновому ринку, що і стало причиною несплати податку на прибуток у вказаний період. Також зазначив, що виплата роялті – це не тіньова схема виведення коштів за кордон, а здійснення,

передбачених українським законодавством операцій щодо оплати за використання об'єкта права інтелектуальної власності, з якої сплачені, передбачені законодавством податки.

Також зазначив, що сума сплаченого компанією акцизного податку значно перевищує суму сплаченого податку на прибуток у зв'язку із різною базою оподаткування, зокрема акцизний податок у пачці сигарет становить до 70% від її ціни.

Водночас, зауважив, що під час зустрічі керівництва ДПС з представниками чотирьох найбільших виробників тютюнових виробів було заявлено, що у податкових органів відсутні будь-які претензії до зазначених компаній.

Білоус Н. К. – додала, що основним негативним чинником, що впливає на діяльність тютюнових компаній та отримані ними прибутки є непрогнозована податкова політика в Україні. Тютюнові компанії сплачують податки відповідно до положень Податкового кодексу України (далі – Кодекс). У разі, якщо народні депутати України вважають, що механізм нарахування та сплати податків в Україні потребує удосконалення або змін, то це можливо здійснити лише шляхом внесення відповідних змін до Кодексу, що належить до повноважень народних депутатів України.

Діргела Гінтаугас – зазначив, що інформація народного депутата Холодова А. І. щодо сплати ПАТ «Джей Ті Інтернешнл Україна» 180 млн гривень благодійної допомоги у Росію не відповідає дійсності, оскільки компанія взагалі не сплачує благодійну допомогу.

2. ВИСТУПИЛИ:

Хоменко В. О – зазначила, що питання щодо встановлення кримінальної відповідальності за контрабанду підакцизних товарів, зокрема тютюнових виробів, є надзвичайно важливим у боротьбі з нелегальним ринком та скороченням втрат надходжень до бюджетів усіх рівнів. Кабінет Міністрів України наприкінці 2019 року схвалив проект Закону, яким пропонується встановити кримінальну відповідальність за контрабанду підакцизних товарів у особливо великих розмірах. Наразі стан подальшого проходження законопроекту асоціації «Укртютюн» невідомий, у зв'язку з чим питання запропоновано розглянути на засіданні даної робочої групи.

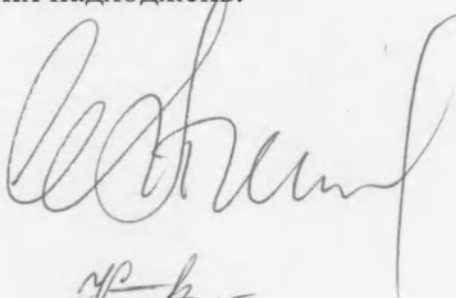
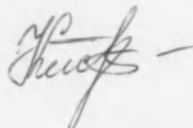
СЛУХАЛИ:

Лініченко К. Г. – поінформувала, що до вказаного законопроекту Президент України висловив позицію щодо встановлення кримінальної відповідальності незалежно від розмірів контрабанди. Нараді законопроект знаходиться на опрацюванні Адміністрації Президента та Національної Ради реформ.

ВИРІШИЛИ:

У зв'язку із тим, що присутніми на засіданні робочої групи народними депутатами України були запропоновані до розгляду питання, які не були включені до порядку денного засідання, порушення ними регламенту проведення засідання, що унеможливило розгляд питань, передбачених порядком денним засідання робочої групи 10.07.2020, включити до порядку денного чергового засідання робочої групи наступні питання:

1. Стан опрацювання Антимонопольним комітетом України комерційних політик виробників тютюнових виробів щодо умов відбору дистриб'юторів;
2. Опрацювання податкового плану на 2021 рік для ринку тютюнових виробів;
3. Стан законодавчих напрацювань щодо зміни методології адміністрування 5% податку з роздрібного продажу тютюновими виробами, спрямованої на збільшення податкових надходжень.

Голова**Світлана ПАНАІЮТІДІ****Секретар****Марина КИСЛИЦЬКА**